

сного, «чесного» змагання як в окремих державах-членах ЄС, так і в цілому в межах ЄС. Ця галузь права є дуже гнучкою та дозволяє у більшості випадків запобігти вузькоформального тлумачення норм права.

Список використаної літератури:

1. Боденхаузен Г. Парижская Конвенция по охране промышленной собственности. Комментарий / Г. Боденхаузен. — М.: Прогресс. — 1977. — 377 с.

СУРІЛОВА ОЛЕНА ОЛЕКСІЇВНА

Національний університет «Одеська юридична академія»,
професор кафедри права Європейського Союзу та порівняльного правознавства,
доктор юридичних наук, доцент

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВИДОБУТКУ БУРШТИНУ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Слід зазначити, що в Україні проблема незаконного видобутку бурштину сьогодні є предметом наукових дискусій та практичних досліджень. Незаконний видобуток бурштину вівся постійно, однак особливо інтенсивно в останні роки — під наглядом злочинних формувань, які контролювали усі етапи видобутку, перепродажу та контрабандного постачання українського бурштину за кордон [1, с. 11]. До того ж «старателі» не платять екологічних зборів, не переймаються геологічними дослідженнями, рекультивацією території чи навіть орендою земельної ділянки [2, с. 17]. Нажаль всі намагання вирішити проблему були марними. І це в той час, коли запровадження ефективного законодавчого забезпечення надасть змогу вивести з тіньового сектору велику кількість грошей [3, с. 38], які вкрай необхідні для вирішення нагальних соціально- економічних проблем бурштиноносних регіонів України та держави в цілому. Причиною цього є хибні підходи до вирішення проблеми, намагання вирішити її шляхом впровадження особливого порядку надрокористування в сфері видобутку бурштину, легалізації розробки родовищ старателями (В.В. Галунько, П. В. Діхтієвський, І.І. Горин та ін.), намагання створення правових механізмів регулювання видобутку бурштину від правових механізмів забезпечення сталого розвитку бурштиноносного регіону України — Прип'ятського бурштиноносного басейну.

4. Відповідно до Стратегії сталого розвитку України 2020, сталий розвиток передбачає стійке зростання економіки екологічно невиснажливим способом з одночасним підвищенням стандартів життя. Сталий

розвиток означає економічну стабільність у гармонії з соціальним благополуччям та екологічною безпекою, що є надзвичайно актуальним для бурштиноносних регіонів, адже саме їх соціально-економічні проблеми (безробіття, правовий нігілізм, відсутність програм розвитку, націлених на розвиток інфраструктури, підвищення рівня життя місцевого населення, відновлення порушених незаконним видобутком ділянок) є головною причиною розквіту незаконного видобутку бурштину та масштабних «бурштинових» війн.

На нашу думку, неприпустимо виправдовувати легалізацію старательського видобутку неспроможністю держави забезпечити законність та правопорядок, що відлякує інвесторів, як зазначає В.В. Галунько [4]. Перш за все необхідно забезпечити законність та правопорядок в регіоні, як передумову залучення інвестицій задля запровадження масштабного видобутку крупними надрокористувачами на основі новітніх екологічно дружніх технологій та забезпечення сталого розвитку. В цьому контексті важливим вбачається вдосконалення юридичної відповідальності за вчинення незаконного видобутку.

5. При цьому слід ширше застосовувати адміністративну відповідальність за ст.ст. 47, 57 Кодексу України про адміністративні щодо старателів та кримінальну відповідальність щодо організаторів незаконного видобутку. На нашу думку, недоцільним є виділення кримінальної відповідальності за незаконний видобуток бурштину в окрему статтю Кримінального кодексу України, адже бурштин є корисною копалиною загально- державного значення, а ст. 240 передбачає кримінальну відповідальність за порушення встановлених правил охорони надр, якщо це створило небезпеку для життя, здоров'я людей чи довкілля, а також за незаконне видобування корисних копалин загальнодержавного значення. Також слід забезпечити неухильне відшкодування майнової та екологічної шкоди, спричиненої незаконним видобутком бурштину.

Після припинення незаконного видобутку слід подбати про інтереси місцевих жителів та громад, адже на нелегальний видобуток бурштину, часто з ризиком для власного здоров'я їх штовхає безвихідь, пов'язана з відсутністю в регіоні інших джерел доходів. Звичайно вони мають залучатися до роботи на крупних підприємствах з видобутку бурштину, здатних забезпечити високий рівень заробітних плат, повний соціальний пакет.

Тому другим етапом вирішення проблеми має бути запровадження державно – приватного партнерства, що сприяє узгодженню інтересів промисловців та місцевих громад у руслі Стратегії сталого розвитку України 2020, де зазначено, що головною передумовою реалізації Стратегії є суспільний договір між владою, бізнесом та громадянським суспільством, де кожна сторона має свою зону відповідальності. Відповідальність влади полягає у забезпеченні балансу інтересів між громадянським суспільством, державою і бізнесом, у тому, щоб просто прозоро та якісно працювати за новими підходами, гарантувати дотри-

мання прав людини. Бізнес є відповідальним за підтримку та розвиток держави, бізнес-середовища та громадянського суспільства, за ефективне інвестування в економіку держави та сумлінну сплату податків. Відповідальність громадянського суспільства полягає у неухильному додержанні Конституції та законів України [5].

Державно-приватне партнерство являє собою рівноправне та взаємовигідне співробітництво між державою, територіальними громадами та приватними інвесторами у межах реалізації проектів, спрямованих на вирішення важливих для території соціально-економічних проблем, що надає переваги щодо залучення фінансових та інвестиційних ресурсів.

Список використаної літератури:

1. Баранова В. О. Актуальні проблеми законотворчості у сфері легалізації видобутку бурштину Проблеми легалізації видобутку бурштину місцевими жителями: Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Київ, 11 вересня 2015 р. / Ред. кол. В. В. Галунько, І. В. Гиренко, О. Ю. Дрозд, С. О. Короєд та ін. — К.: «МП Леся», 2015. 136 с. — С. 11-15. — С. 11.
2. Товста С.М Рівненський бурштин — це камінь спотикання, долари під ногами чи джерело наповнення бюджету?! «Молодий вчений» — № 12.1 (40). — грудень, 2016 р. — С. 17. — С. 17-21
3. Гиренко І.В. Деякі аспекти правового регулювання видобутку бурштину - С. 38. — С. 38-41 Проблеми легалізації видобутку бурштину місцевими жителями: Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Київ, 11 вересня 2015 р. / Ред. кол. В. В. Галунько, І. В. Гиренко, О. Ю. Дрозд, С. О. Короєд та ін. — К.: «МП Леся», 2015. 136 с
4. Галунько В.В. Концепції та правовий стан видобутку бурштину в Україні. Проблеми легалізації видобутку бурштину місцевими жителями: Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Київ, 11 вересня 2015 р. / Ред. кол. В. В. Галунько, І. В. Гиренко, О. Ю. Дрозд, С. О. Короєд та ін. — К.: «МП Леся», 2015. 136 с.
5. Про Стратегію сталого розвитку «Україна — 2020. Указ Президента України від 12.01.2015 № 5/2015 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws>

БОЙКО ІННА СЕМЕНІВНА

Національний університет «Одеська морська академія»,
доцент кафедри морського права, кандидат політичних наук, доцент

РІШЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ ПРАВОСУДДЯ В СИСТЕМІ ПРАВОВИХ АКТІВ ЄС

І. Згідно з положеннями Договору про функціонування Європейського Союзу (ст. 251-280, 299) Європейський суд правосуддя [Суд Європейського Союзу, European Court of Justice, CJEU] — найвища